Πολλοί μεσσίες, πολλοί χριστοί

Η πορεία του μεσσιανισμού τον 1ο αιώνα
(Η δημοσίευση αυτή ανήκει στην σειρά δημοσιεύσεων σχετικά με την ιστορικότητα του Ιησού).

ενημερώθηκε 3/5/2024

Σήμερα θα δούμε την εξέλιξη του μεσσιανισμού στους εβραίους τους δύο πρώτους αιώνες, θα θίξουμε τα κυριότερα γεγονότα της εποχής στην Παλαιστίνη και πως αυτά επηρεάζουν την έρευνά μας για να βρούμε την ιστορικότητα του Ιησού των Ευαγγελίων, λίγο πριν προχωρήσουμε στις πηγές του 2ου αιώνα. Μέσα σε αυτή θα διαπιστώσουμε την πληθώρα ύπαρξης Χριστών ή Μεσσιών που θα έσωζαν τους Εβραίους και τον κόσμο.

Μετά την εποχή των ελληνιστικών βασιλείων και την επιτυχή επανάσταση των Μακκαβαίων, το Ισραήλ δεν έπαψε να είναι σε αναταραχή γιατί οι Μακκαβαίοι ως μη ανήκοντες σε βασιλική γενιά δεν ήταν αρεστοί στους Φαρισαίους. Με εξαίρεση την περίοδο της βασιλείας της Σαλώμης, η χώρα ήταν σε συνεχή αναβρασμό, διχόνοιες και επαναστάσεις, μέχρι την έλευση των Ρωμαίων, που οι διαμάχες τους διευκόλυναν να βάλουν πόδι στην Παλαιστίνη. Ειδικά την εποχή των Ασμοναίων, έχουμε την πρώτη αντίδραση στα ελληνοποιημένα ήθη με την διαμόρφωση και δημιουργία από ότι φαίνεται του ιουδαϊσμού, όπως τον γνωρίζουμε σήμερα.

Εκεί λοιπόν που αχνόφεγγε ένα είδος ελευθερίας για τους Εβραίους, ξαναέπεσαν από τις έριδες στην υποτέλεια. Από αυτή την περίοδο έχουμε σταδιακά και το κτίσιμο της μεσσιανικής ιδέας, με την προφητεία για την αναμονή του μεσσία που υποτίθεται ότι έχει η Γραφή τους, ο οποίος θα έρθει σαν απεσταλμένος του Γιαχβέ για να τους ελευθερώσει και να γίνει βασιλιάς .

Το Ισραήλ γέμισε με προφητείες για την έλευσή ενός μεσσία, και εμφανίστηκαν αρκετοί τέτοιοι επίδοξοι Χριστοί προς επίρρωση των προφητειών αυτών, που έπειθαν τον κόσμο να τους ακολουθήσει για να επαναστατήσουν στους Ρωμαίους. Η κατάσταση στις πόλεις ήταν σχεδόν συχνά έκρυθμη γιατί ο λαός εύκολα

παρασυρόταν από τον κάθε έναν που δήλωνε προφήτης, ενώ έξω από τις πόλεις κυριαρχούσαν φίλαρχοι και ληστές, που ενίοτε εισέβαλλαν και στις πόλεις ή έκαναν ανταρτοπόλεμο, πολλοί από αυτούς εμφορούμενοι από, ή και χρησιμοποιώντας τις προφητείες αυτές. Στο Παράρτημα στο τέλος του κειμένου μπορείτε να βρείτε τα σχετικά χωρία της Παλαιάς Διαθήκης που υποτίθεται ότι είναι οι σχετικές προφητείες.

Όσο περνούσε ο καιρός και οι προφητείες δεν επιβεβαιώνονταν, τόσο και νέοι μεσσίες εμφανιζόντουσαν στην προσπάθεια να εκπληρωθούν επιτέλους οι προφητείες.

Τί πίστευαν ότι ήταν ο μεσσίας;

Μα ένα προφήτης και βασιλιάς μαζί, απεσταλμένος του Ιεχωβά για να τους σώσει. Αφού η θρησκευτική τους ελευθερία ήταν σύμφυτη με την εθνική, αυτό σήμαινε και τη καταστροφή των ειδώλων και των ειδωλολατρών, όπως όλη τους η παράδοση τονίζει, παρά τη συντριπτική τους υπεροχή (των αγαλμάτων και των εθνικών) λόγω της πανίσχυρης ρωμαϊκής δύναμης. Δεν θα ήταν μόνο θρησκευτικός ηγέτης, αλλά και αυτός που θα τους λύτρωνε από την σκλαβιά, αυτός που θα σταματούσε την διαρροή του εκλεκτού λαού στα "νέα" ελληνορωμαϊκά ήθη που κατέκλυζαν την Ιουδαία, αυτός που θα έδιωχνε του ειδωλολάτρες και θα τους ελευθέρωνε, κάνοντας το Ισραήλ μεγάλο και κυρίαρχο "των εθνών", όπως τους είχε υποσχεθεί ο Γιαχβέ, θα ήταν δηλαδή ο "λυτρωτής του κόσμου". Θα ήταν τελικά ένας πραγματικός ηγέτης, ένας νέος βασιλιάς ισάξιος ή και σπουδαιότερος του μυθικού Δαυίδ, για τον λόγο αυτό θα ήταν υποτίθεται από την γενιά του.

Επίσης, έχει ενδιαφέρον ότι πάρα πολλές στάσεις και μεσσίες έδρασαν στο Όρος των Ελαιών, που για την Ιερουσαλήμ, είναι όπως περίπου ο Υμηττός για την Αθήνα, (αν και η υψομετρική διαφορά είναι μικρή 200 μέτρα, το όρος είναι στα 800 και τα Ιεροσόλυμα στα 600 μέτρα ύψος). Το όρος αυτό έχει στρατηγική σχέση με την πόλη των Ιεροσολύμων και εκεί αν θυμάστε στο Ιώσηπο, είχε γίνει ήδη αναταραχή και μια μικρή στάση, όταν έγινε η προσπάθεια να φτιαχτεί από τον Πιλάτο ένα υδραγωγείο, μάλιστα αμέσως πριν από αυτό το συμβάν στο ένα του έργο, και μετά από αυτό το συμβάν στο άλλο, αναφέρεται κάτι περί Ιησού που αφήνεται στην κρίση σας αν μπορεί τελικά να έχει και σχέση με τον Ιησού των Ευαγγελίων.

Τα κείμενα του Χριστιανισμού μάς αναφέρουν έναν τέτοιον μεσσία που τονίζουν ότι μόνο αυτός ήταν ο Χριστός, και το όνομά του Ιησούς. Μάλιστα μας

αναφέρονται ιστορίες για την παρουσία και δράση του, για την διδασκαλία, τους μαθητές, τα θαύματά του, την σταύρωση και το τέλος του, που δεν ήταν ακριβώς τέλος, αφού μόλις αναστήθηκε μετά από λίγο εξαφανίστηκε, δηλαδή αναλήφθηκε όπως λένε, αλλά και μια υποσχόμενη συνέχεια σε επόμενη "season", άγνωστο πότε για να υπάρχει η σχετική αγωνία.

Είναι περιττό να επαναληφθεί ότι εκτός από τα χριστιανικά κείμενα, δεν αναφέρεται σε κανέναν σύγχρονο ιστορικό κάτι για αυτόν· Αν υπήρχε έχει εξαφανιστεί, και ελλείψει τέτοιων κειμένων στην ουσία εδώ, ερευνούμε ποια ήταν η γενικότερη κατάσταση στην περιοχή. Ψάχνοντας λοιπόν στα ιστορικά κείμενα, βρίσκουμε ένα σωρό καταγεγραμμένους υποψήφιους μεσσίες και θα διαπιστώσουμε ότι αρκετοί από αυτούς ίσως μας θυμίζουν κάτι αντίστοιχο από τις ευαγγελικές αφηγήσεις. Ακολουθεί η σύντομη ιστορική ανασκόπηση η οποία αν δεν σας ενδιαφέρει, παρόλο που είναι σημαντική γιατί μας βάζει στο κλίμα, μπορείτε να την προσπεράσετε και να πάτε κατευθείαν στους μεσσίες.

1. Σύντομη ιστορική αναδρομή

Οι ωφελημένοι από την δράση των Μακκαβαίων και την αντίσταση στους Μακεδόνες-Επίγονους ήταν οι Ασμοναίοι βασιλείς που η δυναστεία τους, αφού κράτησε από το 142 π.κ.ε έως το 63 π.κ.ε. καταλύθηκε από τις εσωτερικές τους διαμάχες με την φιλική συνδρομή της Ρώμης και την κατάληψη της Ιερουσαλήμ από τον Πομπήιο. Από τότε υπήρχε ήδη μια τυπική πλέον αυτονομία της Ιουδαίας, κηδεμονευμένης όμως από τον Ρωμαίο έπαρχο της Συρίας.

40 π.κ.ε. αναλαμβάνει σαν βασιλιάς ο Ηρώδης ο Μέγας με τις ευλογίες της ρωμαϊκής Συγκλήτου.

Το 4 π.κ.ε. επέρχεται ο θάνατος του Βασιλιά Ηρώδη (αυτού που υποτίθεται θανάτωσε τα βρέφη στα Ευαγγέλια). Το βασίλειό του αναλαμβάνει ο εθνάρχης Αρχέλαος και μετά από μερικές ίντριγκες, το 6 κ.ε. η Ιουδαία μοιράζεται από τον Καίσαρα στους δύο τετράρχες, τον Ηρώδη Αντίπα και Ηρώδη Φιλίππου έως το 39 κ.ε.

το 6 κ.ε. γίνεται η η απογραφή του Κυρίνιου, για να καταγράψουν οι Ρωμαίοι, τι αφήνει ο Ηρώδης, για να γίνει η σωστή μοιρασιά στους τετράρχες (αυτή ήταν απογραφή περιουσίας και όχι προσώπων, που υποτίθεται ανάγκασε τον Ιωσήφ και την Μαρία, αλλά κανένα άλλο μέλος από πιθανή προγενέστερη οικογένεια του Ιωσήφ, να βρεθούν στην Βηθλεέμ, δηλαδή εκεί που δεν είχαν καμία περιουσία) και

από τότε οι Ρωμαίοι έχουν τον πλήρη έλεγχο της Ιουδαίας με κυβερνήτη τον Κωπώνιο.

Μέχρι εδώ ελπίζω να έχετε καταλάβει ότι τα γεγονότα που αναφέρουν ο Λουκάς και ο Ματθαίος περί την Γέννηση του Ιησού, ως τελείως άσχετες με την πραγματικότητα όπως έχω δείξει και εδώ.

Ο τέταρτος Ρωμαίος διοικητής της Ιουδαίας (15-26 κ.ε.) ήταν ο Βαλέριος Γράτος και το 26 αναλαμβάνει ο Τιβέριος Πόντιος Πιλάτος, που φαίνεται να δημιούργησε πολλά προβλήματα με τους υπόδουλους πλέον Εβραίους μέχρι και το 36 κ.ε.

Το 38 επί Γάϊου Καλιγούλα και σε συνδυασμό με κάποιες ταραχές με Εβραίους στην Αλεξάνδρεια, η ρωμαϊκή διοίκηση γίνεται σκληρότερη, και το μοναδικό προνόμιο που είχαν οι Εβραίοι να μην προσκυνούν τον αυτοκράτορα, αμφισβητήθηκε, οξύνοντας ακόμα περισσότερο τα πνεύματα. Μετά τον θάνατο όμως του Καλιγούλα, ο Ηρώδης Αγρίππας φίλος του νέου αυτοκράτορα (Κλαύδιου), αναλαμβάνει όλο το παλιό βασίλειο του Ηρώδη του Μεγάλου, από το 37 έως το 44 κ.ε. και σχεδόν αμέσως μετά αναλαμβάνει ο Ηρώδης Αγρίππας ο 2^{ος}, σε μια τελείως φιλορωμαϊκή πορεία (για αυτό και στις Πράξεις τού δίνουν υποτίθεται ένα θεόσταλτο κακό τέλος), ενώ ο Ρωμαίος διοικητής που ανέλαβε τότε ως επίτροπος πλέον (Procurator) ήταν ο Κούσπιος Φάδος.

Το 46 ανέλαβε ως επίτροπος ο Τιβέριος Ιούλιος Αλέξανδρος και το 48 ο Ουεντίδιος Κουμανός. Οι ταραχές εντείνονται, ενώ το 50 υπάρχει έντονος αναβρασμός σε συνδυασμό με μια διαμάχη Σαμαρειτών και Ιουδαίων. Το 52 αναλαμβάνει ο Μάρκος Αντώνιος Φήλιξ.

Η κατάσταση είναι εκρηκτική ενώ ταυτόχρονα εμφανίζεται εκτεταμένη τρομοκρατία με την δράση των σικάριων· μεταμφιεσμένοι μαχαιροβγάλτες κρυμμένοι μέσα στο πλήθος, σκότωναν με άνεση Ρωμαίους δυνάστες ή Εβραίους αποστάτες και εξαφανιζόντουσαν πάλι στο πλήθος με ασφάλεια.

Μετά από αρκετούς επιτρόπους το 64 κ.ε., με το που αναλαμβάνει ο Γέσσιος Φλώρος, ξεσπάει γενική επανάσταση (Πρώτος Ιουδαϊκός Πόλεμος), που λήγει από τον Τίτο το 70 με την κατάληψη της Ιερουσαλήμ και την καταστροφή του Ναού, αλλά οι εχθροπραξίες συνεχίστηκαν μέχρι το 73 με την κατάληψη του οχυρού της Μασάντα (ΝοτιοΔυτικά της Νεκράς Θάλασσας). Λίγο πριν, το 68 έγινε και η κατάληψη του οχυρού–καταυλισμού των Εσσαίων στα ΒΔ της Νεκράς Θάλασσας.

Όλες οι θρησκευτικές σέκτες έχασαν την συνοχή τους με εξαίρεση τους Φαρισαίους που φαίνεται να είχαν την μικρότερη εμπλοκή στην επανάσταση και ίσως για αυτό και να κατηγορήθηκαν μετά ως υποκριτές από τους αντιπάλους τους "χριστιανούς". **Φαίνεται όμως ότι τότε αρχίζουν να διαμορφώνονται νέες σέκτες**. Από τότε η Ιουδαία γίνεται επαρχία και ο υπεύθυνος ονομάζεται legatos. Φυσικά οι ταραχές δεν σταμάτησαν, αλλά μετά από μικρή ανάπαυλα επεκτάθηκαν με μια σειρά ταραχών που λέγονται και Δεύτερος Ιουδαϊκός Πόλεμος (115-117) στην Β. Αφρική και την Κύπρο, από Εβραίους της διασποράς, ή φυγάδες του πρώτου πολέμου. Να σημειωθεί ότι εκείνη την εποχή οι Εβραίοι που βρισκόντουσαν ήδη διεσπαρμένοι σε ανθηρά κέντρα της αυτοκρατορίας ήταν ήδη πάρα πολλοί.

Ο Τρίτος Ιουδαϊκός Πόλεμος (132-135), ήταν η συνέχεια και το τέλος εκείνης της μεσσιανικής ελπίδας των Ιουδαίων. Εδώ φαίνεται να συμμετείχαν όλοι, ακόμα και οι Σαμαρείτες. Οι "χριστιανοί" δεν αναφέρονται πουθενά, αν και έχουν εμφανιστεί ήδη από το 112 κ.ε. σαν ονομασία. Από την χριστιανική γραμματεία θα μάθουμε μόνο, ότι υπήρχαν πολλοί ψευδοπροφήτες και υπάρχουν κάποιες αναφορές τους, ότι στην τελευταία εξέγερση (132-5) δεν συμμετείχαν και το χρησιμοποιούν σαν επιχείρημα στις απολογίες τους.

2. Γνωστοί επίδοξοι προφήτες – μεσσίες – δάσκαλοι, στην "εποχή" του Ιησού.

Εδώ έχουμε μια λίστα με ανθρώπους που ήταν δάσκαλοι-μάγοι, ή είχαν θαυμαστή δράση ή θεωρήθηκαν μεσσίες από τους Εβραίους και όχι μόνο (ο Τυανεύς δεν έχει σχέση με τον εβραϊκό μεσσιανισμό, αλλά η δράση του έχει πολλά κοινά σημεία, αναφέρεται συχνά από τους χριστιανούς, έζησε την ίδια περίοδο και δεν μπορεί να περάσει απαρατήρητη).

- Γιέισου χα–Νοτζρί (135 π.κ.ε) (από το Ταλμούδ που γράφτηκε τον 2^{ο} αιώνα).
- Ο Δάσκαλος της Δικαιοσύνης (τέλος του 2^{ου} αιώνα π.κ.ε.)
- Ο Σίμων της Περαίας (4 π.κ.ε.).
- Ο ήρωας της στήλης του Γαβριήλ, (τέλος πρώτου αιώνα π.κ.ε.)
- Ηρώδης ο Αντύπας (β. 37-4 π.κ.ε.).
- Ο Αθρόγκης (3 κ.ε.).
- Μπεν Στάδα (Ρωμαϊκή εποχή) (από το Ταλμούδ) εμπλέκεται συχνά και

από τον Κέλσο σαν το ίδιο άτομο με τον Γιέισου χα–Νοτζρί.

- Ο Μεσσίας του όρους Γαριζίν. (34-35)
- Ιούδας ο Γαλιλαίος (6 κ.ε.) και οι γιοι του.
- Ιωάννης ο Βαπτιστής. (33 κ.ε.).
- Ο θαυματοποιός ή και Ιησούς του Ιώσηπου (26-36 κ.ε.).
- Σίμων ο Μάγος (41-54 κ.ε.).
- Μαναήμ και Ελεάζαρος γιος του Ιαείρου (64 κ.ε.).
- Ο Χρήστος ή Χρηστός που οργάνωσε ταραχές των Εβραίων στην Ρώμη (41-54 κ.ε.).
- Ο Θευδάς (44 κ.ε.).
- Ο Ελεάζαρος γιος του Δειναίου (59 κ.ε.).
- Βενιαμίν ο Αιγύπτιος (60 κ.ε.).
- Ιησούς υιός Ανανία (+70 κ.ε.).
- Απολλώνιος ο Τυανέας, (τέλος 1ου αιώνα).
- Μπαρ Κεχομπά. (135 κ.ε.).

Πιθανόν, να μου έχουν ξεφύγει κάποιοι, γιατί οι επαναστάσεις ήταν πάρα πολλές και δεν είναι σίγουρο ότι τους ξέρουμε όλους. Επικεντρώθηκα σε αυτούς που υπάρχουν κάποια στοιχεία και όπως είπαμε η επανάσταση ήταν δεδομένη τόσο για εθνικούς όσο και θρησκευτικούς λόγους και ο οποιοσδήποτε επαναστάτης διεκδικούσε αυτόματα, τόσο τον θρόνο όσο και το χρίσμα του Ιεχωβά, δηλαδή την ιδιότητα του κεχρισμένου–χριστού-μεσσία. Ακολουθεί η παρουσίασή τους. Με κόκκινο χρώμα είναι στοιχεία που θυμίζουν κάτι από τα σενάρια των Ευαγγελίων.

Ο Δάσκαλος της Δικαιοσύνης (αρχή του 1ου αιώνα π.κ.ε)
Είναι ο δάσκαλος και ιδρυτής μιας σέκτας των Εσσαίων που η σέκτα αυτή εμφανίστηκε στο τέλος του 2ου αιώνα π.κ.ε. μέχρι το δεύτερο μισό του 1ου αιώνα κ.ε. σε απομονωμένο καταφύγιο στις σπηλιές του Κουμράν και με κάποιο παράρτημα στην Δαμασκό. Φαίνεται επίσης να υπάρχει κάποια δυσδιάκριτη σχέση με την σέχτα των ναζαρινών-ναζωραίων. Τα κείμενα τους γραμμένα στα Αραμαϊκά, βγήκαν σχετικά τελευταία (για τα πιο σημαντικά θέματα τουλάχιστον). Ο δάσκαλος αυτός σταυρώθηκε από τους εθνικούς παραμονές μιας μεγάλης γιορτής, αλλά με την προδοσία Εβραίου και πέθανε. Το σημαντικό είναι ότι αναμενόταν με αγωνία από τους οπαδούς του να αναστηθεί και να έρθει ως Μεσσίας για να βοηθήσει την απελευθέρωση από τους Ρωμαίους. Το εντυπωσιακό είναι ότι όλη η θεολογία του και η ερμηνεία των γραφών, έχει σκανδαλωδώς

πολλά κοινά με τον Χριστιανισμό, ειδικά σε καινοφανή κηρύγματα που υποτίθεται πρωτακούονταν από τον Ιησού των Ευαγγελίων. ενώ αντίθετα τα ίδια τα Ευαγγέλια δεν κάνουν καμία απολύτως νύξη για την ύπαρξη έστω των Εσσαίων. Για το θέμα αυτό έχουμε ασχοληθεί αναλυτικότερα σε ξεχωριστή δημοσίευση "Η προέλευση του Χριστιανισμού". Θα μπορούσε η ιστορία αυτή να είναι το πρότυπο του πνευματικού Ιησού του Παύλου.

Ο **Σίμων της Περαίας** ήταν δούλος του Βασιλιά Ηρώδη, που μετά τον θάνατό του, έβαλε το στέμμα και ξεκίνησε επανάσταση· έγινε μεγάλη μάχη με τις δυνάμεις του Γράτου και κατά την σφαγή που ακολούθησε, ο Σίμων αποκεφαλίστηκε. Οι οπαδοί του συνέχισαν τις καταστροφές μέχρι οι Ρωμαίοι να καταστείλουν τελείως την στάση αυτή. Αρχ. 17.273.

Ο **ήρωας της στήλης του Γαβριήλ**, αναφέρεται σε ένα μεσσία που παρουσιάζεται στην στήλη το όραμα του Γαβριήλ που ανακαλύφθηκε στα τέλη της δεκαετίας του 1990 και χρονολογείται τον 1ο αι. π.κ.ε. με αρχές του επόμενου. Υπάρχουν κάποιοι που τον ταυτίζουν με τον Σίμωνα της Περαίας και άλλοι όχι. Το εντυπωσιακό σε αυτήν είναι η προτροπή στον ήρωα από τον αρχάγγελο να αναστηθεί σε τρεις μέρες.

Ο **Ηρώδης ο Αντύπας** εθεωρείτο από μια πολιτικοθρησκευτική μερίδα σαν ο Μεσσίας. Αυτοί ήσαν οι ηρωδιανοί.

Ο **Αθρόγκης** ήταν ένας χωρικός που μετά τον θάνατο του Ηρώδη διεκδίκησε το στέμμα μαζί με τους τέσσερεις ρωμαλέους αδερφούς του και αρκετούς που τον ακολούθησαν, δημιουργώντας έναν μεγάλο ανταρτοπόλεμο και ληστείες στις αποστολές των Ρωμαίων. Αφού σκοτώθηκαν όλοι οι αδελφοί του παραδόθηκε αργότερα στον Αρχέλαο (4 π.κ.ε. – 6 κ.ε.) (Ιουδαϊκή Αρχαιολογία, 17.278.

Ο **Γιέισου χα-Νοτζρί** δηλαδή Ιησούς, και αυτός Ναζαρηνός-Ναζωραίος έζησε το τέλος του 2^{ου} π.κ.ε. αιώνα αναφέρεται στα *Μπαράιτας* (ερμηνευτικά σχόλια, στο Ταλμούδ) και στα *Τοσέφτα* (πρόσθεμα, στο Ταλμούδ). Ο πατέρας του ονομαζόταν Πανδέιρα. Κατά την δίωξη των φαρισαίων από τον Γιαννάι (Αλέξανδρος Ιανός, τον είδαμε στα χειρόγραφα της Νεκράς Θάλασσας στα οποία ο Ιανός θεωρήθηκε ο προδότης) διέφυγε στην Αίγυπτο. Ο κόσμος πίστευε πως ο Γιέισου ήταν μάγος και τον θεώρησε ως κάποιον που οδήγησε τους Εβραίους σε λάθος δρόμο. Σαν αποτέλεσμα αυτών των κατηγοριών που διατυπώθηκαν εναντίον του (οι λεπτομέρειες των οποίων δεν είναι γνωστές, αλλά που πιθανώς να εμπλέκουν και

μεγάλη προδοσία) ο Γιέισου λιθοβολήθηκε και το σώμα του κρεμάστηκε την παραμονή του Πάσχα. Πριν απ' όλα αυτά διαπομπεύτηκε γύρω-γύρω για σαράντα μέρες. Ο Γιέισου είχε πέντε μαθητές: Τον Ματτάι (Ματθαίο), τον Νακάι, τον Νέιτζερ, τον Μπουνί και τον Τοδάχ (Θαδδαίο) (*Sanhedrin* 43a σελ. 85 και *Sotah* 47a). Ξανατονίζω ότι έζησε έναν αιώνα πριν τον Ιησού των Ευαγγελίων. Υπάρχει προφανώς η πιθανότητα να είναι ο ίδιος με τον Δάσκαλο της Δικαιοσύνης των Εσσαίων, ίσως και πρότυπο του ήρωα των Ευαγγελίων.

Ο **Μπεν Στάδα** που αναφερόταν και ως Μπεν Σοτήρα (Σωτήρας) αναφέρεται επίσης στα *Μπαράιτας* και στα *Τοσέφτα* και στην *Γκεμαρά*. Έζησε στην ρωμαϊκή εποχή και μερικοί πίστευαν ότι είχε φέρει μαγικές επικλήσεις από την Αίγυπτο μέσα σε μια εγκοπή της σάρκας του, και άλλοι νόμισαν ότι ήταν τρελός. Αυτός ήταν απατεώνας γόης και συνελήφθη διά της μεθόδου του συγκεκαλυμμένου μάρτυρα. Λιθοβολήθηκε στην περιοχή της Λοδ (*Shabbath Γεμαρά,* 104b υποσημείωση 19).

Σύζευξη των δύο παραπάνω μάγων. Φαίνεται ότι ο Μπεν Στάδα εμπλεκόταν κατ`επανάληψη σαν έννοια με τον Γιέισου που είδαμε μόλις πριν, αν και έζησαν σε άλλη εποχή, ίσως επειδή και οι δύο ήταν μάγοι, είχαν σχέση με την Αίγυπτο και εκτελέστηκαν για τις πράξεις τους. Επίσης φαίνεται ότι το όνομα "Στάδα" ως το αραμαϊκό «στατ δα», που σημαίνει «αυτή πήρε λάθος δρόμο», νομίστηκε ότι αναφερόταν στην μάνα του Γιέισου και ότι αυτή ήταν μοιχαλίς. Συνεπώς, ο κόσμος άρχισε να σκέπτεται ότι ο Μπεν δηλαδή τελικά ο Γιεσού ήταν νόθος γιος του Πανδέιρα (πατέρας του Γιέισου που έζησε πριν ένα αιώνα, αλλά και συχνό όνομα Ρωμαίων στρατιωτών της εποχής του μπεν Στάδα) (Βιβλίο *Sanhedrin Γεμαρά,* 67a υποσημείωση 12).

Να σημειωθεί ότι, επίσης, υπήρχε μια άλλη γνωστή ιστορία: Η Τοσέφτα αναφέρει μια φημισμένη περίπτωση μιας γυναίκας με όνομα Μιργιάμ μπατ Μπιλγκάχ που είχε ερωτευτεί έναν Ρωμαίο στρατιώτη. Η ιδέα ότι ο Γιέισου είχε γεννηθεί από κάποια Εβραία γυναίκα που είχε μια ερωτική περιπέτεια με Ρωμαίο στρατιώτη, είχε πιθανώς ως αποτέλεσμα να μπερδέψουν τη μητέρα του Γιέισου με αυτή εδώ την Μιργιάμ. Είναι πράγματι γνωστό από την Γκεμαρά ότι μερικοί που έμπλεξαν τον Γιέισου με τον Μπεν Στάδα, πίστευαν ότι η μάνα του Γιέισου ήταν η «Μιργιάμ η κομμώτρια γυναικών». Όλο αυτό το μπέρδεμα αναφέρεται και αναλύεται από τον Hayyim ben Yehoshua στο "Απορρίπτοντας ιεραποστόλους – Τι λέει το Ταλμούδ για τον Ιησού" και εμφανίζεται επίσης και στον Κέλσο, ακριβώς σαν περιπλεγμένη ιστορία την οποία ταυτίζει στο όνομα του Ιησού των Ευαγγελίων,

που αντικατοπτρίζει το πόσο μπερδεμένη ήταν η εικόνα για τους διάφορους μεσσίες, για την προ της διασποράς εποχή.

Η πηγή για τους δύο παραπάνω είναι το *Ταλμούδ* που γράφτηκε από τον 2ο έως τον 6ο αιώνα κ.ε., για το οποία υπάρχει μεγάλη ιστορία που αξίζει να διαβάσετε στην μεταφρασμένη ανάλυση του Hayyim ben Yehoshua στο "Απορρίπτοντας ιεραποστόλους – Τι λέει το Ταλμούδ για τον Ιησού ", γιατί είχε απαγορευτεί τον Μεσαίωνα, είχαν βγει λογοκριμένες εκδόσεις του και γενικά επικρατεί ένα κουβάρι στο τι είναι παλιό και αυθεντικό. Μπορείτε επίσης να δείτε σχετικά την σελίδα της Wikipedia όπως και την σελίδα "το εβραϊκό Ταλμούδ και ο Χριστός"

Ο **Γιεχούδα της Γαλιλαίας** (Ιούδας ο Γαλιλαίος ή Γαυλανίτης, 6 κ.ε.),
Ο Ιούδας της Γαλιλαίας κήρυξε στην Γαλιλαία και συγκέντρωσε πολλούς οπαδούς με την βοήθεια του Σαδδώκου του Φαρισαίου. Αρνήθηκε την συμμετοχή στην γνωστή απογραφή των Ρωμαίων και έκανε επανάσταση προτού συλληφθεί και σταυρωθεί από τους Ρωμαίους (να σημειωθεί ότι η απογραφή του Κυρίνιου που αναφέρεται στον Λουκά 2: 2, και που έγινε το 6 κ.ε., αφορούσε το ξανατονίζω περιουσίες και όχι πρόσωπα) (*Ιουδαϊκή Αρχαιολογία* 18.2 , *Ιουδαϊκός Πόλεμος*. 2.118. Να σημειωθεί επίσης ότι είχε δύο γιούς τον Ιάκωβο και τον Σίμωνα επίσης επαναστάτες. Ο Ιούδας είναι και ο δημιουργός της σχολής των Ζηλωτών (*Ιουδαϊκή Αρχαιολογία*. 18.I.6). Η ιστορία της ιερατικής αποστολής του Ιησού στη Γαλιλαία μοιάζει πάρα πολύ με την ζωή του Γιεχούδα της Γαλιλαίας. Αυτή η ιστορία και η πίστη ότι ο Ιησούς έζησε στην ανύπαρκτη "Ναζαρέτ" της Γαλιλαίας ενισχύουν η μία την άλλη, άσχετα αν δεν υπάρχει πόλη Ναζαρέτ αλλά το Ναζηραίος-Ναζωραίος=χρησμένος=χριστός, κάποιος αμόρφωτος και άσχετος με την περιοχή, αλλά συντάκτης ή αντιγραφέας των κειμένων, το πήρε σαν καταγωγή από συγκεκριμένο τόπο και δημιούργησε από το τίποτα, ολόκληρη πόλη.
Οι δύο γιοί του Ιούδα, Ιάκωβος και Σίμων σταυρώθηκαν αργότερα, για αντίστοιχη επαναστατική δράση επί Τιβέριου Ιούλιου Αλέξανδρου (Ρωμαίου διοικητή) το 46 κ.ε. (*Ιουδαϊκή Αρχαιολογία*, 20.102).

Ο **Μεναχέμ ή Μαναήμ** (Menahem ben Yehuda) αναφέρεται επίσης σαν γιος του Ιούδα αλλά ίσως να ήταν εγγονός του. Άλλος ένας επίδοξος μεσσίας που συμμετείχε, ίσως να ήταν και υποκινητής στην επανάσταση του 64-70 ενώ ο **Ελεάζαρος** γιος του Ιαείρου ξάδερφος του Μαναήμ, φαίνεται να ήταν ο τελευταίος απόγονος του Ιούδα που σκοτώθηκε το 73 κ.ε. στην πολιορκία της Μασάντα. Ήταν και οι δύο βασικοί υποκινητές και διεκδικητές της βασιλείας,

στην επανάσταση του 64’.

Να σημειωθεί ότι ο Μεναήμ που αναφέρεται και στις *Πράξεις*: 1 *Ἦσαν δέ τινες ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ τὴν οὖσαν ἐκκλησίαν προφῆται καὶ διδάσκαλοι, ὅ τε Βαρνάβας καὶ Συμεὼν ὁ ἐπικαλούμενος Νίγερ, καὶ Λούκιος ὁ Κυρηναῖος, Μαναήν τε Ἡρῴδου τοῦ τετράρχου σύντροφος καὶ Σαῦλος* (13:1) ως φίλος του Ηρώδη μαζί με τον Σαύλο τον Βαρνάβα και άλλους να αναφέρονται ως προφήτες και δάσκαλοι. Σημειώστε ότι η αποστολική διαδοχή περιλαμβάνει πριν τους επισκόπους τους προφήτες και τους δασκάλους, που σημαίνει ότι με αυτή τη δήλωση που διασώζουν οι *Πράξεις*, ο επαναστάτης Μαναήμ εθεωρείτο παράγον για τους μετέπειτα χριστιανούς. Ο Μαναήμ λοιπόν μεγάλος επαναστάτης, σκοτώθηκε από τους οπαδούς του Ελεάζαρου για τον τυραννικό του χαρακτήρα. ι.π. 2.442. (Στον Ιώσηπο αναφέρεται ως Μανάημος) ή απλά στην προσπάθεια διεκδίκησης του μελλοντικού στέμματος.

Ιησούς της Αρχαιολογίας ή και ο θαυματοποιός του Όρους των Ελαιών του σλαβονικού κειμένου του Ιώσηπου στην εποχή του Πιλάτου (26-36 κ.ε.). Δεν ξέρω αν πρέπει να τα μετράμε σαν δύο ξεχωριστά πρόσωπα ή ένα.
Όπως ήδη είδαμε στις προηγούμενες δύο δημοσιεύσεις (στην *Αρχαιολογία* και στον *Ιουδαϊκό Πόλεμο*), ο Ιώσηπος έχει μία αναφορά περί Ιησού που θεωρείται πλαστογραφημένη, στην Ιουδαϊκή Αρχαιολογία και άλλη μια επίσης πλαστογραφημένη στο σλαβονικό αντίτυπο του Ιουδαϊκού Πολέμου, που μιλάει για έναν “θαυματοποιό” στο Όρος των Ελαιών, που έχει αρκετά κοινά στοιχεία με τον ευαγγελικό Ιησού, και επίσης για τον ίδιο τον Ιησού. Και τα δύο αυτά φαίνεται να είχαν κάτι άλλο στις αντίστοιχες θέσεις περί κάποιου θαυματοποιού που θα πρέπει να είχε ίσως αρκετά κοινά με τον Ιησού των Ευαγγελίων και πιθανότατα συμμετοχής σε αντίστοιχη στάση των Εβραίων, εξ’ αιτίας του οποίου δημιουργήθησαν δεινά. Θα δούμε τις δυνατότητες για αυτό στην τελευταία ανάρτηση περί της ιστορικότητας, ο “Ιησούς ως επαναστάτης”.

Ιωάννης ο Βαπτιστής (26-36 κ.ε.)
Για τον Ιωάννη αναφέρονται αρκετά, τόσο στα *Ευαγγέλια*, στον Ιώσηπο καθώς και στον παραχαραγμένο σλαβονικό Ιώσηπο. Δεν ξέρουμε αν είχε επαναστατική δράση, είχε όμως έντονα θρησκευτική, αν διαβάσει κανείς όλα τα σχετικά. Το ότι και αυτός θεωρήθηκε αδικημένος από κάποιους Εβραίους και ότι ήταν και αυτός υποψήφιος για Χριστός φαίνεται από τους μαθητές του, που συνέχισαν να τον πιστεύουν ως μεσσία και χριστό και ήταν μια από τις πρώτες καλούμενες “χριστιανικές” αιρέσεις, οι μανδαίοι που υπάρχουν ακόμα και σήμερα ή και ημεροβαπτιστές. Μάλιστα την προσπάθεια να τους ενσωματώσουν οι μετέπειτα

χριστιανοί, δείχνει και το γνωστό εδάφιο του Λουκά, που παρά τα της θαυματουργής του Βάπτισης και όλα αυτά τα ωραία που είπε ο Ιωάννης αναγνωρίζοντας υποτίθεται τον Ιησού ως Χριστό, έρχονται αρκετά μετά οι μαθητές του Ιωάννη και ρωτούν τον Ιησού "είσαι εσύ αυτός που περιμένουμε ή άλλος"; και ακολουθεί το καλόπιασμα στο τέλος: "*19 καὶ προσκαλεσάμενος δύο τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὁ Ἰωάννης ἔπεμψε πρὸς τὸν Ἰησοῦν λέγων· Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἕτερον προσδοκῶμεν; ...24 Ἀπελθόντων δὲ τῶν μαθητῶν Ἰωάννου ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς ὄχλους περὶ Ἰωάννου....28 λέγω γὰρ ὑμῖν, μείζων ἐν γεννητοῖς γυναικῶν προφήτης Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ οὐδείς ἐστιν·* " (Κατά Λουκάν, 7: 19-28.

Ο **Σίμων ο Μάγος**

Ο Σίμων είναι και αυτός μια μάλλον μυθική προσωπικότητα για τον οποίο οι αρχαιότερες πληροφορίες που έχουμε είναι από τον Ιουστίνο (Απολογία σ.14, 34). Σύμφωνα λοιπόν με τον Ιουστίνο, ο Σίμων καταγόμενος από την Σαμάρεια πήγε στην Ρώμη την εποχή του Κλαύδιου 41-54 κ.ε. και ήταν τόσο θαυμαστά αυτά που έκανε που του έστησαν ανδριάντα. Δεν ήταν επαναστάτης, αλλά όλη η δραστηριότητά του ήταν σαν δάσκαλος ή μάγος όπως τον κατηγορούσαν οι χριστιανοί. Το θέμα είναι ότι πολλές γνωστικές κυρίως ομάδες χριστιανών, και πάρα πολλοί Σαμαρείτες, θεωρούσαν τον Σίμωνα ως τον Χριστό. Το γεγονός ότι οι *Πράξεις* αναφέρουν για αυτόν ότι τελικά βαφτίστηκε και αυτός από τους Αποστόλους, αλλά ότι θέλησε να οικειοποιηθεί με το χρήμα την δύναμή τους, όσο και μια υποτιθέμενη "μονομαχία" μεταξύ του Σίμωνα και του Πέτρου (από κάποια απόκρυφα ή άλλους Πατέρες), δείχνει την διαμάχη μεταξύ των διαφόρων χριστιανικών ομάδων και την προσπάθεια αμαύρωσης των οπαδών του. Να σημειωθεί επίσης ότι το άλλο όνομα του Πέτρου – Κηφά, ήταν επίσης Σίμων (=Συμεών Ιωαν 1.40-42, Β' Πέτρου 1.1).

Ο **μεσσίας του όρους Γαζερείν**. (34-35 κ.ε.)

Ήταν ένας άνθρωπος που με μια ωραία ιστορία, συσπείρωσε τον λαό της Σαμάρειας. Τους έπεισε λοιπόν ότι αν τον ακολουθήσουν, θα τους έδειχνε που ήταν θαμμένα τα ιερά σκεύη που έθαψε εκεί ο Μωυσής. Να σημειωθεί ότι στο όρος Γαζερείν ή Γαζιρίν, ήταν παλαιότερα ο ανταγωνιστικός ναός των Σαμαρειτών (Απόγονοι του Βόρειου Βασιλείου του Ισραήλ), ανταγωνιστικός ως προς τον μοναδικό ναό του Σολομώντος των Ιουδαίων (Νότιο Βασίλειο του Ιούδα), και ο χώρος αυτός εθεωρείτο, παρά την καταστροφή του ναού, ιερός. Ήταν και εκεί που έγινε υποτίθεται η θυσία του Ισαάκ από τον Αβραάμ. Οι οπαδοί του λοιπόν

μαζεύτηκαν οπλισμένοι, και πολύς κόσμος πείσθηκε και τους ακολούθησε στο ιερό βουνό. Το όλο εγχείρημα το πρόλαβε ο Πιλάτος και το έπνιξε στο αίμα, αλλά λόγω της βιαιότητας που έδειξαν οι Ρωμαίοι, φαίνεται να ήταν και η αιτία της αντικατάστασής του Πιλάτου και η τελευταία πράξη του στην Ιουδαία. (*Ιουδαϊκή Αρχαιολογία*, 18.85-89).

Ο **Χρήστος ή Χρηστός** που οργάνωσε ταραχές των Εβραίων στην Ρώμη την εποχή του Κλαύδιου (41-54 κ.ε.)
Αναφέρεται από τον Σουητώνιο: (ο Κλαύδιος)... «*Judaeos impulsore Chresto assidue tumultuantis Roma expulit», δηλαδή «(ο Κλαύδιος)...εξέβαλε τους Ιουδαίους από τη Ρώμη, διότι υποκινούμενοι από (κάποιον) "Χρηστο" έκαναν ταραχές*».

Είναι μια από τις δήθεν αποδείξεις περί της ιστορικότητας του Ιησού που χρησιμοποιούν οι απολογητές, χωρίς κανένα έρεισμα, επειδή σήμερα η λέξη Χρηστός έχει γίνει σχεδόν όνομα, ενώ τότε ήταν τίτλος για μεν τους Ρωμαίους ως "χρήσιμος" δηλαδή δούλος και αντίστοιχο παρατσούκλι σαν όνομα, για δε τους Εβραίους ως "χρισμένος" αλλά όχι με "η" αλλά με "ι" δηλαδή χριστός, δηλαδή μεσσίας, σαν όλους τους άλλους που είδαμε. Άλλωστε εδώ ο Σουητώνιος αναφέρεται ξεκάθαρα σε δράση στην Ρώμη, σε Ιουδαίους που έκαναν ταραχές, όχι χριστιανούς, αλλά και σε κάτι μάλιστα που συμφωνεί και με τις *Πράξεις*: " *2 καὶ εὑρών τινα Ἰουδαῖον ὀνόματι Ἀκύλαν, Ποντικὸν τῷ γένει, προσφάτως ἐληλυθότα ἀπὸ τῆς Ἰταλίας, καὶ Πρίσκιλλαν γυναῖκα αὐτοῦ, διὰ τὸ διατεταχέναι Κλαύδιον χωρίζεσθαι πάντας τοὺς Ἰουδαίους ἀπὸ τῆς Ρώμης, προσῆλθεν αὐτοῖς,* " (*Πράξεις*, 18:2).

Αλλά για να τελειώνει αυτή η ιστορία, η λέξη Χριστός όπως την ξέρουμε σήμερα, παίρνει αυτή την έννοια στο τέλος του 2^{ου} έως τον 4^{ο} αιώνα και με τα γνωστά Ευαγγέλια. Όλοι οι Ιουδαίοι περίμεναν μανιωδώς έναν Χριστό και εμφανίστηκαν πολλοί και όλοι αυτοί είχαν οπαδούς. Το ότι κάποιος Εβραίος το θρήσκευμα, πίστευε σε κάποιο Χριστό τον 1^{ο} αιώνα δεν λέει τίποτα το μη εβραϊκό στην πραγματικότητα. Αντίθετα εδώ φαίνεται να είναι άλλος ένας μεσσίας επαναστάτης με δράση όμως στην Ρώμη.

ο **Θευδάς** (44 κ.ε.),
Έπεισε μεγάλο μέρος του λαού να τον ακολουθήσει στον Ιορδάνη, ότι ήταν ο Χριστός και ότι με μια εντολή του το ποτάμι θα χώριζε και θα περνούσαν με

ασφάλεια σε μια νέα Έξοδο. Οι Ρωμαίοι ιππείς (procurator Κούσπιος Φάδος) τους απέκοψαν, συνέλαβαν πολλούς και αποκεφάλισαν τον Θευδά. (Ιουδαϊκή Αρχαιολογία, 20.97 και πραξ 5:36). Η πεποίθηση ότι ο Αγρίππας σκότωσε μερικούς μαθητές του Ιησού κατά το έτος 44 Κ. Ε. φαίνεται να βασίζεται την μοίρα των μαθητών του Θευδά. (Ο Απόστολος Ιωάννης προφανώς βασίζεται σε έναν ιστορικό μαθητή τού ψευδό-μεσσία Θευδά ο οποίος σταυρώθηκε από τους Ρωμαίους το +44 Κ. Ε. και του οποίου οι μαθητές όλοι φονεύθηκαν). Μάλιστα οι *Πράξεις* λένε ότι ο Ιούδας ο Γαλιλαίος που όπως είδαμε σκοτώθηκε το 6 κ.ε. εξεγέρθηκε μετά τον Θευδά του 44 κ.ε. Για να καταλάβετε τι εικόνα είχαν την εποχή που τις γράψανε, για το παρελθόν προ των στάσεων και της καταστροφής και τι αξία έχουν οι ιστορικές πληροφορίες που αναφέρουν.

Ο **Ελεάζαρος γιος του Δειναίου**
Ήταν κλασική περίπτωση ζηλωτή επαναστάτη που ξεκίνησε με δολοφονίες αλλοφύλων (κατοίκους της Φιλαδέλφειας) καταδιώχθηκε, διέφυγε στα βουνά και από εκεί έκανε λεηλασίες στους Σαμαρείτες. Τον συνέλαβε ο Μάρκος Αντώνιος Φήλιξ που τον έστειλε σιδηροδέσμιο στην Ρώμη να δικαστεί.

Ο **Βενιαμίν ο Αιγύπτιος ή ο Αιγύπτιος** (+60 κ.ε.).
Μερικοί των ταυτίζουν με τον Μπεν Στάδα γιατί και αυτός είχε επανέλθει από την Αίγυπτο. Ισχυριζόμενος ότι ήταν προφήτης, κάλεσε τους Ιουδαίους να τον ακολουθήσουν στο όρος των Ελαιών, όπου όπως δήλωνε με μια διαταγή του θα γκρέμιζε τα τείχη της Ιερουσαλήμ και θα μπουν στην πόλη. Σκοτώθηκαν 400 και συνελήφθησαν 200, αλλά ο Αιγύπτιος εξαφανίστηκε (*Ιουδαϊκή Αρχαιολογία,* 20.167.

Πιθανώς να ήταν και σύγχρονος του Μπεν Στάδα. Μερικοί νεότεροι συγγραφείς έφτασαν στο σημείο να προτείνουν ότι ήταν το ίδιο πρόσωπο. Θα μπορούσε ίσως από την δράση του και την μη επανεμφάνιση του να θεωρήθηκε σαν πρότυπο στα Ευαγγέλια, αν και στις *Πράξεις* υπάρχει ένα εδάφιο (21:38) που θέλει να μας το αποκλείσει, αλλά μας δείχνει αντίθετα πιθανή ταύτιση του Αιγύπτιου με τον ίδιο τον απόστολο Παύλο.

Ιησούς υιός Ανανία (+63-70 κ.ε.)
Ένας άξεστος χωριάτης με το όνομα Ιησούς που "προφήτευε" την καταστροφή της Ιερουσαλήμ φωνάζοντας συνέχεια "αίαὶ Ἱεροσολύμοις" και που τριγυρνούσε την πόλη, φωνάζοντας για επτά χρόνια μέχρι και την πτώση της πόλης όπου και σκοτώθηκε. Συνελήφθη με το που άρχισε την δράση του, εδάρη ανηλεώς τόσο από

τους Εβραίους όσο και τον διοικητή Αλβίνο και αφού δεν του βρήκαν κάτι μεμπτό, αφέθηκε ελεύθερος να συνεχίζει τις κραυγές και την προφητεία του (*Ιουδαϊκός Πόλεμος*, 6.300-9)

Υπάρχουν επίσης αρκετές αναφορές στον Ιώσηπο για πολλούς άλλους αγύρτες και προφήτες που ξεγελούσαν τα πλήθη (Ιουδαϊκή Αρχαιολογία, 20.160), για ένταση της δράσης των ζηλωτών, που προϊόντος του χρόνου αναμείχθηκαν με τους ληστές, αλλά και πολλές επαναστάσεις και πράξεις οργής, σε κλιμάκωση σταδιακά από τον θάνατο του Ηρώδη του Μεγάλου μέχρι και το 66 κ.ε., κάτι που τελικά δεν σταμάτησε από ότι ξέρουμε μέχρι και την διασπορά του 136 κ.ε..

Οι Ιουδαίοι αν και κατάφεραν με τον Ηρώδη να αποκτήσουν πολλά προνόμια και ιδιαιτερότητες, όπως να μην έχουν στις πόλεις τους αγάλματα και τρόπαια (εικόνες) του αυτοκράτορα, έχοντας ένα μόνιμο είδος αλαζονείας, αφού νομίζονταν ο αγαπημένος λαός του θεού τους, άρχισαν με την πύκνωση της δράσης των ζηλωτών, των προφητειών και του μεσσιανικού κηρύγματος, να δημιουργούν όλο και περισσότερα προβλήματα στην ρωμαϊκή διοίκηση, με αποτέλεσμα την διάλυση τελικά του κράτους των Εβραίων, αλλά στο τέλος και την διασπορά τους στην ρωμαϊκή οικουμένη.

Απολλώνιος ο Τυανεύς, (3 – 97 κ.ε.) Μια ιστορική προσωπικότητα αλλά με σχεδόν μυθική ζωή, ενός νεοπυθαγόρειου δασκάλου που φέρεται να έκανε και αυτός θαύματα παρόμοια με τα αποδιδόμενα στον Ιησού, σε βαθμό πολλοί να τους μπερδεύουν τους πρώτους αιώνες, αλλά και να δημιουργεί εύκολα υποψίες για τις άγνωστες πηγές των ευαγγελικών σεναρίων και αν το πρότυπο του ήρωα τους ήταν τελικά ο Απολλώνιος.

Για την ζωή του διαβάστε εδώ Για τα θεωρούμενα θαύματά του διαβάστε το εκτενές βιβλίο του Φλάβιου Φιλόστρατου *Βίος Απολλώνιου Τυαννέως* εδώ. (αρχές του 3^{ου} αιώνα) που είναι και αυτός που έγραψε την βιογραφία του στηριγμένος σε δύο προγενέστερες βιογραφίες, χαμένες πλέον (του Μοιραγένη και του αυτοκρατορικού γραμματέα Μάξιμου) και στο σημειωματάριο του Δάμιδος που ήταν μαθητής του Απολλώνιου. (*) Πολλοί θεωρούν ότι τα περί θαυμάτων μπήκαν αργότερα για να αποδείξουν οι εθνικοί ότι είχαν και αυτοί θαυμαστούς δασκάλους. Υπάρχουν επίσης επιστολές του ίδιου Απολλώνιου αν και δεν θεωρούνται όλες αυθεντικές. Τον Απολλώνιο μνημονεύει και ο Ιουστίνος στο έργο του ΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥΣ ΠΕΡΙ ΤΙΝΩΝ ΑΝΑΓΚΑΙΩΝ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ, αν και υπάρχουν σοβαρές αμφιβολίες για την αυθεντικότητά του

ότι είναι μεταγενέστερο, δεν παύει όμως να είναι ένα χριστιανικό κείμενο που μας λέει κάτι για την φήμη του Απολλώνιου, την εποχή ακόμα που αυτή γράφτηκε.

Μια ενδιαφέρουσα σύζευξη του Απολλώνιου με τον Παύλο και τελικά τον μεσσιανισμό θα βρείτε σε αυτή τη σελίδα, που είναι μετάφραση αυτής και συνιστώ να διαβάσετε. Μια αντίστοιχη παρουσίαση κοινών σημείων στη δράση Απολλώνιου, Παύλου και Ιησού εδώ. Άλλη μια ενδιαφέρουσα σελίδα σύζευξης εδώ.

Η λίστα ολοκληρώνεται με τον "γιο του άστρου" τον **Μπαρ Κεχομπά** (135 κ.ε.). Είναι αυτός ο τελευταίος που έπεισε τους Εβραίους ότι είναι ο Χριστός και τους οδήγησε στην έσχατη επανάσταση. Ο ίδιος σκοτώθηκε σε αυτή και αυτή ήταν και η τελευταία πράξη των Εβραίων για να αποκτήσουν την ελευθερία τους. Οι Ρωμαίοι καταλαβαίνοντας ότι αυτή η ιστορία δεν είχε τέλος, τους διέσπειραν σε όλη την αυτοκρατορία και άφησαν κενή την Παλαιστίνη από Εβραίους.

Να επαναλάβω πάλι, ότι στον Ιώσηπο εμφανίζονται γύρω στα 22 διαφορετικά άτομα με το όνομα **Ιησούς.** Εδώ ήδη έχουμε δει τρεις, δύο μεσσίες και χριστοί και ένας γόης-προφήτης, αν και ο αυτός που είναι και ναζαρηνός, δεν προέρχεται από τον Ιώσηπο αλλά από το Ταλμούδ.

3. Συμπεράσματα

Φαίνεται ότι μετά την ήττα του 70 κάποια σέκτα από αυτούς τους "χριστιανούς" που είναι πολύ πιθανόν να προήλθε από τους ναζαρηνούς – εσσαίους, διαχώρισε τη θέση της και έβγαλε προς τα έξω το κρυφό μέχρι τότε μήνυμά της και τότε ήταν που άρχισε και ο επηρεασμός και οι διαφορετικές εκδοχές. Θυμηθείτε ότι το καλοκαίρι του 64 επί Νέρωνα, καίγεται η Ρώμη, ίσως και νωρίτερα τον Μάρτιο και η επανάσταση στην Ιουδαία υπάρχουν υποψίες να έχουν άμεση σχέση. Θυμηθείτε επίσης ότι τόσο οι Εβραίοι όσο και οι "χριστιανοί" (όρος χριστιανοί φυσικά δεν υπήρχε τότε, η εμπλοκή τους ομολογήθηκε αργότερα από τους ίδιους), φαίνεται να ενεπλάκησαν στην δημιουργία της ή έστω τιμωρήθηκαν για αυτή και υπήρξαν γενικά αρκετές διώξεις Εβραίων στην Ρώμη που προφανώς είχε σχέση και με την κατάσταση στην Ιουδαία. Είδαμε ότι στάση στην Ρώμη έγινε και επί Κλαύδιου (41-54 κ.ε.). Μέχρι το 135 κ.ε. οι διάφοροι "χριστιανοί" ήταν μία λίγο διακριτή αίρεση του Ιουδαϊσμού και οι ίδιοι αισθανόντουσαν και ήσαν βασικά Εβραίοι και για αυτό ελάχιστα γράφτηκαν στην ιστοριογραφία όπως το 112 κ.ε., τότε που έχουμε την πρώτη αναφορά για μια τέτοια ομάδα από αυτούς στις επιστολές του Πλίνιου που θα δούμε στην επόμενη δημοσίευση.

Σήμερα που έχουμε καλύτερη εικόνα για το πως στήθηκε η ιστορία της Παλαιάς Διαθήκης, ξέρουμε ότι ο θεός Ιεχωβάς ήταν ένα πολιτικό και εθνικό δημιούργημα, αλλά τί συμπέρασμα βγήκε τελικά για τους ίδιους τους Εβραίους, τότε που δεν ήξεραν, μετά από όλα αυτά που τον θεωρούσαν μοναδικό και αληθινό αλλά τελικά δεν τους βοήθησε; Σήμερα, ορθολογικά θα έλεγε κάποιος, ότι θα αναρωτιόντουσαν ίσως για την αλήθεια της θρησκείας τους και θα πήγαιναν σε άλλες ή θα έρεπαν προς την αθεΐα. Αυτό όμως δεν γίνεται εύκολα σε ανθρώπους που έχουν πάντα την ανάγκη προστάτη και έχουν μάθει από τα γεννοφάσκια τους να πιστεύουν σε θεούς και προφήτες. Ένα κλασικό αντίστοιχο παράδειγμα είναι οι δεκάδες προβλέψεις των ιεχωβάδων για την 2^{α} Παρουσία από το 1914 και μετά, που αν και ήταν όλες αποτυχημένες, αν και οι ιεχωβάδες ήταν απόλυτα σίγουροι για την ορθότητά τους, παρά την αστοχία τους, δεν φαίνεται να τους επηρεάζει αρνητικά και την μεταθέτουν συνέχεια στο μέλλον σαν να μην τρέχει τίποτα.

Αυτό είναι αποτέλεσμα ενός ενδιαφέροντος φαινόμενου το οποίο στην Ψυχολογία λέγεται "γνωστική ασυμφωνία", που ερμηνεύει σε μεγάλο βαθμό το παράλογο της ανθρώπινης σκέψης. *Σύμφωνα με αυτήν αν τα στοιχεία έρχονται σε αντίθεση με τις πεποιθήσεις μας που είναι τόσο έντονες μέσα μας και αδυνατούμε να τις αποβάλουμε, τότε δημιουργούμε νέες πεποιθήσεις, δηλαδή τις διαμορφώνουμε ώστε να γίνουν με κάποιο τρόπο συμβατές με τα νέα στοιχεία, αλλά να μην αναιρεθούν στην ουσία τους*. Διαβάστε μια ενδιαφέρουσα ανάλυση για το πως αυτό δουλεύει σε όλες τις αποτυχημένες προφητείες και συνεχίζει ακόμα.

Ακολουθώντας λοιπόν την λογική της γνωστικής ασυμφωνίας ας δούμε πως αντέδρασαν οι Ιουδαίοι. Στις συναγωγές τους σε όλο τον κόσμο άρχισαν να αναρωτιούνται τι φταίει και ο Ιεχωβάς δεν τους έστειλε τελικά τον μεσσία και φυσικά οι μόνες κάστες που φαίνεται να είχαν επιζήσει ήταν οι ορθόδοξοι Εβραίοι, δηλαδή οι Φαρισαίοι, και κάποιες από τις διαφορετικές σέκτες "χριστιανών" που μόλις άρχισαν να διαδίδουν το μήνυμά τους, σαν αντιπολίτευση στην κρατούσα άποψη, και από την στιγμή που δεν συμμετείχαν στην τελική επανάσταση πήραν τα πάνω τους. Οι απαντήσεις που συμφωνούν με την γνωστική ασυμφωνία, ήταν δύο ειδών. Οι μεν προφανώς είπαν ότι δεν έστειλε ο Γιαχβέ τον μεσσία του λόγω των αμαρτιών τους και τους δίνει μια άλλη ευκαιρία να μετανοήσουν μέσα από την νέα καταστροφή που υπέστησαν ελπίζοντας στο μέλλον. Οι δε ότι ήρθε μεν (ο κάθε ένας τον δικό του χαμένο προφήτη) αλλά οι περισσότεροι δεν τον άκουσαν, δεν τον ακολούθησαν και για αυτό καταστράφηκαν. Έτσι το μήνυμα αλλάζει και γίνεται πιο πνευματικό. Η επιστολή Βαρνάβα δείχνει το στίγμα, ο υλικός Ναός που

καταστράφηκε πρέπει να γίνει “πνευματικὸς ναὸς οἰκοδομούμενος τῷ κυρίῳ” *επ. Βαρνάβα* 16.

> Η σέχτα εκείνη που έβλεπε σε οράματα και επικοινωνούσε με τον Χριστό της πριν την καταστροφή, τώρα είχε αρκετό υλικό από την προηγούμενη πλούσια μεσσιανική δράση, για να τον ιστορήσει σταδιακά και να δημιουργήσει έναν νέο ανθρώπινο Χριστό που μάλλον κανείς δεν άκουσε. Σε αυτό βοήθησε η θεολογία των εσσαίων, οι επιστολές του Παύλου, οι μύθοι των εθνικών και των άλλων λαών, τα υπάρχοντα ήδη μυθιστορηματικά πρότυπα και δράσεις ηρώων, τέλος σταδιακά θα βοηθήσει η ελληνική ορολογία σε φιλοσοφικά θέματα.

Από το 135 κ.ε. και μετά που ο Εβραϊσμός έπαθε πανωλεθρία και διαλύθηκε στην Ιουδαία, στις διασπαρμένες πλέον συναγωγές της αυτοκρατορίας, άρχισε το οριστικό σχίσμα και η σταδιακή ομογενοποίηση των “χριστιανών” ή το σωστότερο **η επικράτηση μιας από όλες εκείνες τις σέκτες έναντι των άλλων**. Εκεί το μετέπειτα γνωστό σήμερα σαν χριστιανικό μήνυμα εμπλουτισμένο από τους γνωστικούς, ξεχωρίζει από τους άλλους που τους αναφέρει σαν αιρετικούς, διαχωρίζεται από την ιουδαϊκή παράδοση, ανοίγει τελείως και βγαίνει προς τα έξω, Στην νέα αυτή λογική η σωτηρία από τον Γιαχβέ μετατίθεται “μετά θάνατον” και για όλους, αφού με τα στοιχεία του γνωστικισμού και του νεοπλατωνισμού που εισδύουν, θα ελκύσει τους ελληνίζοντες Εβραίους αλλά και κάποιους εθνικούς. Έτσι φαίνεται να επενδύεται και με την αντίστοιχη ιστορική δράση και με τα κατορθώματα, ποίου όμως μεσσία από όλους; Δεν έχει σημασία, μπορεί κανενός, μπορεί και όλων, μπορεί και κάποιου για τον οποίο δεν έχουμε κανένα πραγματικό στοιχείο μέχρι στιγμής, για αυτό και αρκετοί από αυτούς τους μεσσίες κάτι μας θυμίζουν και τα ιστορικά συμβάντα που αναφέρονται στην Καινή είναι λανθασμένα και μπερδεμένα.

Αυτό φαίνεται και από την μεγάλη ποικιλομορφία της νέας σέχτας αμέσως με την εμφάνισή της. Άλλοι θεωρούν τον Βαπτιστή χριστό, άλλοι τον Σίμωνα ή άλλους. Άλλοι μιλάνε για έναν χριστό που δεν αναφέρουν το όνομά του, άλλοι μιλάνε για πνευματικό χριστό, άλλοι θεωρούν τον χριστό ως μεσσία όχι όμως θεό, άλλοι λιγότεροι στην αρχή, τον δέχονται σαν θεό, που θεώθηκε κατ’ άλλους στην Βάπτιση και κατ’ άλλους στην Σταύρωση. Από όλους αυτούς άλλοι είναι κολλημένοι στα πάτρια των Ιουδαίων και λέγονται ιουδαιοχριστιανοί ή περιτετμημένοι και άλλοι όχι. Ταυτόχρονα με την δημιουργία λοιπόν του χριστιανισμού έχουμε πολλές διαφορετικές εκφράσεις του, γιατί όλοι αυτοί δημιουργήθηκαν από διαφορετικά ρεύματα και διαφορετικούς μεσσίες· ένα από

όλα αυτά, τελικά θα επικρατήσει και θα οικειοποιηθεί όλο αυτό το ρεύμα, και ο Χριστός αυτός θα μετατραπεί σταδιακά σε προαιώνιο θεό που θα το ξεκαθαρίσει το *Κατά Ιωάννην*. Για τον λόγο αυτό και είναι δύσκολο να βρεθεί ξεκάθαρη αρχή του χριστιανικού ρεύματος.

Είναι φυσικό ότι η πολεμική της νέας σέκτας λόγω του μικρού της τότε μεγέθους, να επικεντρωθεί στους άλλους ανταγωνιστές της που είχαν την πρωτοκαθεδρία, τους φαρισαίους. Έτσι το νέο μήνυμα είναι ότι ήρθε ο μεσσίας αλλά οι φαρισαίοι δεν τον κατάλαβαν, τον αγνόησαν ή ακόμα χειρότερα τον σκότωσαν και όλο το μήνυμα να στρέφεται ειδικά στην υποκρισία τους γιατί ήταν κολλημένοι με την "τυπικότητα" του Σαββάτου και άλλα σχετικά, που μάλλον υπονοεί την μη αποδοχή τους στις παλαιοδιαθηκικές νεοφανείς ερμηνείες του νέου ρεύματος. Από την μεριά των φαρισαίων προφανώς θα υπήρχε αντίλογος, ότι έχουν θεοποιήσει διαφόρους ψευτομεσσίες και ότι απλά ο Γιαχβέ τους δοκιμάζει ή κάτι άλλο σχετικό. Τότε πρέπει να διαμορφώνεται σταδιακά και ο χριστιανικός μύθος σαν μια "ειρηνική" και παγκόσμια θρησκεία, όπως περίπου θα τον δούμε να εμφανίζεται στις *Πράξεις*. Τα δε γνωστά μας *Ευαγγέλια*, που φαίνεται να ξεχωρίζουν από κάποιο αρχικό ευαγγέλιο τέλη πρώτου ίσως και στον δεύτερο αιώνα, παρουσιάζεται έντονα εξωστρεφής και κάνει απροκάλυπτο προσηλυτισμό, δημιουργώντας έναν νέο μεσσιανισμό, ότι ο Ιησούς θα ξανάρθει σύντομα. Είναι και ο λόγος αυτός που πολλοί πεθαίνουν με χαρά προσβάλλοντας αρχαίους ναούς και αγάλματα, ως άντρα δαιμόνων, θεωρώντας ότι ήγγικεν η ώρα και θα πάνε στη Βασιλεία των Ουρανών.

Η πρώτη ολοκληρωμένη μορφή των Ευαγγελίων (άρα και του χριστιανισμού) που έχουμε, είναι στις αρχές του 4^{ου} αι. και αυτά αποδεδειγμένα στην εξέλιξή τους έχουν υποστεί νοθεία. **Ακόμα και τώρα όμως υπάρχουν ενδιαφέροντα ίχνη μέσα στα Ευαγγέλια που θα δούμε σε επόμενη δημοσίευση, που δείχνουν κάποια εξαφανισμένη επαναστατική δράση**.

Ένα, επίσης, συμπέρασμα από όλα αυτά είναι ότι όλοι, ή έστω οι περισσότεροι από αυτούς τους αναφερόμενους μεσσίες, πίστευαν ο κάθε ένας πραγματικά, ότι ήταν ο Χριστός και ότι θα τον σώσει ο Ιεχωβάς στην μάχη. Αυτό δεν είναι αστείο αν σκεφθείτε ότι οι περισσότεροι από αυτούς τους κακόμοιρους, το υποστήριξαν με την ζωή τους που την έδωσαν σε αυτή την απέλπιδα πίστη, ενώ αντίστοιχα πλήθη λαού τους το επιβεβαίωναν. Αυτό το σατιρίζει εξαιρετικά η σχετική ταινία των Monty Python's. Το ότι λοιπόν κάποιος λέει κάπου, όπως στα γνωστά μας

Ευαγγέλια, ότι "*αυτός μόνο είναι ο Μεσσίας*", και "*όλοι οι άλλοι που εμφανίστηκαν ή θα βγουν το μέλλον είναι ψευδοπροφήτες*", δεν λέει τίποτα διαφορετικό από τους υπόλοιπους του σωρού. Τίποτα νέο για την εποχή και την κατάσταση που επικρατούσε.

Το σημαντικότερο όμως συμπέρασμα, είναι ότι η ορολογία "χριστιανοί" τους δύο πρώτους αιώνες, δεν ξέρουμε ακριβώς σε τι αναφέρεται, δηλαδή σε ποιόν πραγματικά χριστό ή μεσσία από όλους. Είναι κατανοητό ότι η κατοπινή και η σύγχρονη Εκκλησία θέλει να οικειοποιηθεί την οποιαδήποτε "χριστιανική" δράση της εποχής σαν αυθεντική δική της και στο όνομα του Ιησού των Ευαγγελίων, αλλά η ιστορία μας δείχνει κάτι άλλο.

Στην συνέχεια θα δούμε τις υπόλοιπες πηγές του 2^{ου} αιώνα και τέλος το σενάριο του επαναστάτη Ιησού.
(Επιστροφή στην ιστορικότητα του Ιησού).

Στοιχεία και πληροφορίες πήρα από:
Ιησούς Χριστός ως ιστορικό πρόσωπο – Η μεγαλύτερη απάτη της ανθρωπότητας;
Η σταύρωση του Ιησού – Ένα προβληματικό, αλλά και συνάμα…βολικό σενάριο
Οι υπάρχουσες πρώιμες πηγές και ο μη πραγματικός Ιησούς Χριστός
Απορρίπτοντας ιεραποστόλους (Refuting missionaries – Hayyim ben Yehoshua) – Τι λέει το Ταλμούδ για τον Ιησού
Οι γρίφοι της «ανάστασης» του Ιησού – Δοκιμασία της λογικής και της νοημοσύνης μας
Η προέλευση του Χριστιανισμού
Ιώσηπος, Ιουδαϊκή Αρχαιολογία, Κάκτος, Αθήνα 1997.
Ιώσηπος, Ιουδαϊκός Πόλεμος, Κάκτος, Αθήνα 1997.
ΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥΣ ΠΕΡΙ ΤΙΝΩΝ ΑΝΑΓΚΑΙΩΝ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ

Απολλώνιος ο Τυανεύς
Ποιος ήταν ο Παύλος;
https://apolloniustyaneus.blogspot.com/2013/11/blog-post_5368.html
Αποτυχημένες Προφητείες και Γνωστική Ασυμφωνία

4. Παράρτημα

Πως ξεκίνησε ο μεσσιανισμός

Παρακάτω επισυνάπτω τα χωρία της Παλαιάς Διαθήκης που ήταν αυτά που βεβαίωσαν έναν ολόκληρο λαό, ότι ήταν προφητείες για την έλευση ενός μεσσία, με αποτέλεσμα να διαλυθεί. Δυστυχώς αυτές δούλεψαν όχι μόνον για τους Εβραίους αλλά και για τις άλλες δύο μονοθεϊστικές θρησκείες που δημιουργήθηκαν από αυτή. Τα χωρία αυτά είναι στην βάση των στοιχείων αυτής της σελίδας.

"*26 καὶ ἐπιστήσω τοὺς κριτάς σου ὡς τὸ πρότερον καὶ τοὺς συμβούλους σου ὡς τὸ ἀπ᾽ ἀρχῆς· καὶ μετὰ ταῦτα κληθήσῃ πόλις δικαιοσύνης, μητρόπολις πιστὴ Σιών*". Ησ. 1:26.

"*2 Ὅτι ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις ἐμφανὲς τὸ ὄρος Κυρίου καὶ ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ ἐπ᾽ ἄκρων τῶν ὀρέων καὶ ὑψωθήσεται ὑπεράνω τῶν βουνῶν·... 4 καὶ κρινεῖ ἀναμέσον τῶν ἐθνῶν καὶ ἐλέγξει λαὸν πολύν, καὶ συγκόψουσι τὰς μαχαίρας αὐτῶν εἰς ἄροτρα καὶ τὰς ζιβύνας αὐτῶν εἰς δρέπανα, καὶ οὐ λήψεται ἔθνος ἐπ᾽ ἔθνος μάχαιραν, καὶ οὐ μὴ μάθωσιν ἔτι πολεμεῖν*" (Ησαΐας, 2: 1-4).

"*11 οἱ γὰρ ὀφθαλμοὶ Κυρίου ὑψηλοί, ὁ δὲ ἄνθρωπος ταπεινός· καὶ ταπεινωθήσεται τὸ ὕψος τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὑψωθήσεται Κύριος μόνος ἐν τῇ ἡμέρα ἐκείνῃ. 12 ἡμέρα γὰρ Κυρίου σαβαὼθ ἐπὶ πάντα ὑβριστὴν καὶ ὑπερήφανον καὶ ἐπὶ πάντα ὑψηλὸν καὶ μετέωρον, καὶ ταπεινωθήσονται, 13 καὶ ἐπὶ πᾶσαν κέδρον τοῦ Λιβάνου τῶν ὑψηλῶν καὶ μετεώρων καὶ ἐπὶ πᾶν δένδρον βαλάνου Βασὰν 14 καὶ ἐπὶ πᾶν ὑψηλὸν ὄρος καὶ ἐπὶ πάντα βουνὸν ὑψηλὸν 15 καὶ ἐπὶ πάντα πύργον ὑψηλὸν καὶ ἐπὶ πᾶν τεῖχος ὑψηλὸν 16 καὶ ἐπὶ πᾶν πλοῖον θαλάσσης καὶ ἐπὶ πᾶσαν θέαν πλοίων κάλλους. 17 καὶ ταπεινωθήσεται πᾶς ἄνθρωπος, καὶ πεσεῖται ὕψος ἀνθρώπων, καὶ ὑψωθήσεται Κύριος μόνος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ*" (Ησαΐας, 2: 11-17).

"*1 ΚΑΙ ἐξελεύσεται ῥάβδος ἐκ τῆς ῥίζης Ἰεσσαί, καὶ ἄνθος ἐκ τῆς ῥίζης ἀναβήσεται....16 καὶ ἔσται δίοδος τῷ καταλειφθέντι μου λαῷ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἔσται τῷ Ἰσραὴλ ὡς ἡ ἡμέρα ὅτε ἐξῆλθεν ἐκ γῆς Αἰγύπτου*" (Ησαΐας, κεφ. 11.

"*1. ΚΑΙ εἶπε Δαυίδ... 8 καὶ ἐγένετό μοι λόγος Κυρίου λέγων· αἷμα εἰς πλῆθος ἐξέχεας καὶ πολέμους μεγάλους ἐποίησας· οὐκ οἰκοδομήσεις οἶκον τῷ ὀνόματί μου, ὅτι αἵματα πολλὰ ἐξέχεας ἐπὶ τὴν γῆν ἐναντίον μου. 9 ἰδοὺ υἱὸς τίκτεταί σοι, οὗτος ἔσται ἀνὴρ ἀναπαύσεως, καὶ ἀναπαύσω αὐτὸν ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ κυκλόθεν, ὅτι Σαλωμὼν ὄνομα αὐτῷ, καὶ εἰρήνην καὶ ἡσυχίαν δώσω ἐπὶ*

Ἰσραὴλ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ. 10 οὗτος οἰκοδομήσει οἶκον τῷ ὀνόματί μου, καὶ οὗτος ἔσται μοι εἰς υἱὸν κἀγὼ αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ ἀνορθώσω θρόνον βασιλείας αὐτοῦ ἐν Ἰσραὴλ ἕως αἰῶνος" (Α' Παραλειπομένων, 22: 8-10).

"*18 καὶ ἀναστήσω τὸν θρόνον τῆς βασιλείας σου, ὡς διεθέμην Δαυὶδ τῷ πατρί σου λέγων· οὐκ ἐξαρθήσεταί σοι ἡγούμενος ἀνὴρ ἐν Ἰσραήλ*" (Β' Παραλειπομένων 7: 18).

"*8 κατέπιεν ὁ θάνατος ἰσχύσας, καὶ πάλιν ἀφεῖλε Κύριος ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυον ἀπὸ παντὸς προσώπου· τὸ ὄνειδος τοῦ λαοῦ ἀφεῖλεν ἀπὸ πάσης τῆς γῆς*" (Ησαΐας, 25: 8).

"*19 ἀναστήσονται οἱ νεκροί, καὶ ἐγερθήσονται οἱ ἐν τοῖς μνημείοις, καὶ εὐφρανθήσονται οἱ ἐν τῇ γῇ· ἡ γὰρ δρόσος ἡ παρὰ σοῦ ἴαμα αὐτοῖς ἐστιν, ἡ δὲ γῆ τῶν ἀσεβῶν πεσεῖται*" (Ησαΐας, 26: 19).

"*11 καὶ λελυτρωμένοις; ὑπὸ γὰρ Κυρίου ἀποστραφήσονται καὶ ἥξουσιν εἰς Σιὼν μετ᾽ εὐφροσύνης καὶ ἀγαλλιάματος αἰωνίου· ἐπὶ κεφαλῆς γὰρ αὐτῶν ἀγαλλίασις καὶ αἴνεσις; καὶ εὐφροσύνη καταλήψεται αὐτούς, ἀπέδρα ὀδύνη καὶ λύπη καὶ στεναγμός"* (Ησαΐας, 51: 11).

"*7 ὡς ὥρα ἐπὶ τῶν ὀρέων, ὡς πόδες εὐαγγελιζομένου ἀκοὴν εἰρήνης, ὡς εὐαγγελιζόμενος ἀγαθά, ὅτι ἀκουστὴν ποιήσω τὴν σωτηρίαν σου λέγων Σιών·*" (Ησαΐας, 52: 7).

"*13 Ἰδοὺ συνήσει ὁ παῖς μου καὶ ὑψωθήσεται καὶ δοξασθήσεται καὶ μετεωρισθήσεται σφόδρα. 14 ὃν τρόπον ἐκστήσονται ἐπὶ σὲ πολλοὶ ~ οὕτως ἀδοξήσει ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τὸ εἶδός σου καὶ ἡ δόξα σου ἀπὸ υἱῶν ἀνθρώπων ~ 15 οὕτω θαυμάσονται ἔθνη πολλὰ ἐπ᾽ αὐτῷ, καὶ συνέξουσι βασιλεῖς τὸ στόμα αὐτῶν· ὅτι οἷς οὐκ ἀνηγγέλη περὶ αὐτοῦ, ὄψονται, καὶ οἳ οὐκ ἀκηκόασι, συνήσουσι.*
ΝΓ'
1 ΚΥΡΙΕ, τίς ἐπίστευσε τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; καὶ ὁ βραχίων Κυρίου τίνι ἀπεκαλύφθη; 2 ἀνηγγείλαμεν ὡς παιδίον ἐναντίον αὐτοῦ, ὡς ρίζα ἐν γῇ διψώσῃ. οὐκ ἔστιν εἶδος αὐτῷ οὐδὲ δόξα· καὶ εἴδομεν αὐτόν, καὶ οὐκ εἶχεν εἶδος οὐδὲ κάλλος· 3 ἀλλὰ τὸ εἶδος αὐτοῦ ἄτιμον καὶ ἐκλεῖπον παρὰ πάντας τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων· ἄνθρωπος ἐν πληγῇ ὢν καὶ εἰδὼς φέρειν μαλακίαν, ὅτι ἀπέστραπται τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, ἠτιμάσθη καὶ οὐκ ἐλογίσθη. 4 οὗτος τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν φέρει καὶ περὶ ἡμῶν ὀδυνᾶται, καὶ ἡμεῖς ἐλογισάμεθα αὐτὸν εἶναι ἐν πόνῳ καὶ ἐν πληγῇ ὑπὸ Θεοῦ καὶ ἐν κακώσει. 5 αὐτὸς δὲ ἐτραυματίσθη διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν καὶ

μεμαλάκισται διὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν· παιδεία εἰρήνης ἡμῶν ἐπ᾽ αὐτόν. τῷ μώλωπι αὐτοῦ ἡμεῖς ἰάθημεν" (Ησαΐας, 52: 13-53: 5).

"*23 τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ· ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐὰν ἐπιλάβωνται δέκα ἄνδρες ἐκ πασῶν τῶν γλωσσῶν τῶν ἐθνῶν καὶ ἐπιλάβωνται τοῦ κρασπέδου ἀνδρὸς Ἰουδαίου λέγοντες· πορευσόμεθα μετὰ σοῦ, διότι ἀκηκόαμεν ὅτι ὁ Θεὸς μεθ᾽ ὑμῶν ἐστι*" (Ζαχαρίας, 8: 23).

"*55 καὶ ἡ ἀδελφή σου Σόδομα καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς ἀποκατασταθήσονται καθὼς ἦσαν ἀπ᾽ ἀρχῆς, καὶ Σαμάρεια καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς ἀποκατασταθήσονται καθὼς ἦσαν ἀπ᾽ ἀρχῆς, καὶ σὺ καὶ αἱ θυγατέρες σου ἀποκατασταθήσεσθε καθὼς ἀπ᾽ ἀρχῆς ἦτε*" (Ιεζεκιήλ, 23: 55).

"*9 καὶ ἐξελεύσονται οἱ κατοικοῦντες τὰς πόλεις Ἰσραὴλ καὶ καύσουσιν ἐν τοῖς ὅπλοις, πέλταις καὶ κοντοῖς καὶ τόξοις καὶ τοξεύμασι καὶ ῥάβδοις χειρῶν καὶ λόγχαις· καὶ καύσουσιν ἐν αὐτοῖς πῦρ ἑπτὰ ἔτη. 10 καὶ οὐ μὴ λάβωσι ξύλα ἐκ τοῦ πεδίου οὐδὲ μὴ κόψωσιν ἐκ τῶν δρυμῶν, ἀλλ᾽ ἢ τὰ ὅπλα κατακαύσουσι πυρί· καὶ προνομεύσουσι τοὺς προνομεύσαντας αὐτοὺς καὶ σκυλεύσουσι τοὺς σκυλεύσαντας αὐτούς, λέγει Κύριος. 11 καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ δώσω τῷ Γὼγ τόπον ὀνομαστόν, μνημεῖον ἐν Ἰσραήλ, τὸ πολυάνδριον τῶν ἐπελθόντων πρὸς τῇ θαλάσσῃ, καὶ περιοικοδομήσουσι τὸ περιστόμιον τῆς φάραγγος. 12 καὶ κατορύξουσιν ἐκεῖ τὸν Γὼγ καὶ πᾶν τὸ πλῆθος αὐτοῦ, καὶ κληθήσεται Τὸ γαὶ τὸ πολυάνδριον τοῦ Γώγ. 13 καὶ κατορύξουσιν αὐτοὺς οἶκος Ἰσραήλ, ἵνα καθαρισθῇ ἡ γῆ, ἐν ἑπταμήνῳ· καὶ κατορύξουσιν αὐτοὺς πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς, καὶ ἔσται αὐτοῖς ὀνομαστὸν ᾗ ἡμέρᾳ ἐδοξάσθη, λέγει Κύριος*" (Ιεζεκιήλ, 39: 9-13).

"*33 συνεψήθη χαρμοσύνη καὶ εὐφροσύνη ἐκ τῆς Μωαβίτιδος καὶ οἶνος ἦν ἐπὶ ληνοῖς σου· πρωΐ οὐκ ἐπάτησαν οὐδὲ δείλης, οὐκ ἐποίησαν αἰδάδ*" (Ιερεμίας, 31: 33).
(εδώ υποτίθεται με Ερμηνεία φυσικά, ότι μιλάει για την σοφία και αποκάλυψη της Πεντατεύχου που θα δοθεί σε όλο το Ισραήλ, πως βγαίνει αυτό δεν γνωρίζω)

"*4 κατατρύφησον τοῦ Κυρίου, καὶ δώσει σοι τὰ αἰτήματα τῆς καρδίας σου*" (Ψαλμοί, 37 (36): 4)

"*13 ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ καταλήψεται ὁ ἀμητὸς τὸν τρυγητόν, καὶ περκάσει ἡ σταφυλὴ ἐν τῷ σπόρῳ, καὶ ἀποσταλάξει τὰ ὄρη γλυκασμόν, καὶ πάντες οἱ βουνοὶ σύμφυτοι ἔσονται*"· (Αμώς 9: 13).

Φιλίστωρ